

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 09 października 2026 r.
znak sprawy: DHR.n.058.6.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 18961 w sprawie importu nawozów, bezpieczeństwa rynku nawozowego oraz wpływu handlu zagranicznego na sytuację polskich rolników

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana Posła Bartłomieja Pejo w sprawie importu nawozów, bezpieczeństwa rynku nawozowego oraz wpływu handlu zagranicznego na sytuację polskich rolników przedstawiam informacje dotyczące importu nawozów, bezpieczeństwa rynku nawozowego oraz wpływu handlu zagranicznego na sytuację polskich rolników, opracowane przy udziale Ministra Finansów i Gospodarki.

Ad. 1. Jakie ilości nawozów zostały zaimportowane do Polski z podziałem na kraje pochodzenia oraz rodzaje nawozów?

Ad. 2. Kto jest największym importerem nawozów do Polski (pięć największych importerów). Jakie to nawozy i skąd pochodzą?

W 2025 r. Polska zaimportowała 4,89 mln ton nawozów mineralnych, w tym 2,33 mln ton nawozów azotowych, 1,35 mln ton nawozów wieloskładnikowych i 1,14 mln ton nawozów potasowych. Natomiast w I półroczu br. zaimportowano 1,68 mln ton nawozów mineralnych, w tym: 535,2 tys. ton azotowych, 631,6 tys. ton potasowych, 469,3 tys. ton wieloskładnikowych.

Wolumen importu nawozów mineralnych do Polski (tys. ton)

	2022	2023	2024	2025	2025 M01-06	2026 M01-06
azotowe	1728,3	1775,6	2085,7	2332,7	1366,5	535,2
fosforowe	29,3	23,8	36,6	65,5	52,3	46,9
potasowe	749,9	794,5	1019,0	1143,6	662,0	631,6
wieloskładnikowe	726,0	689,4	1133,4	1349,4	778,9	469,3
ogółem	3233,4	3283,3	4274,7	4891,1	2859,7	1683,1

Źródło: opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Wolumen importu nawozów mineralnych do Polski wg kraju pochodzenia (tys. ton)

	2022	2023	2024	2025	2025 M01-06	2026 M01-06
Ogółem	3233,4	3283,3	4274,7	4891,1	2859,7	1683,1
Rosja	349,7	612,5	1307,6	1818,2	1234,2	261,1
Niemcy	813,4	745,5	873,1	909,8	497,0	459,0
Litwa	219,0	298,0	339,2	384,4	221,5	236,0
Holandia	98,5	163,5	177,4	221,9	114,1	115,6
Kanada	168,6	75,1	131,8	213,0	119,8	118,0
Finlandia	103,3	84,6	119,6	182,8	50,9	65,0
Maroko	35,4	172,4	196,1	164,9	105,7	62,4
Egipt	42,1	42,4	19,8	149,4	72,9	17,5
Chiny	25,0	111,2	213,1	114,5	51,1	6,6
Kazachstan	8,3	13,8	47,5	105,8	79,9	26,0
Wlk. Brytania	78,5	54,2	74,8	93,0	64,1	44,6
Norwegia	64,4	33,8	68,9	85,9	31,6	12,5
Algieria	142,2	96,6	74,3	61,2	21,1	45,9
Węgry	15,3	90,5	70,4	55,2	42,1	21,1
Białoruś	233,9	72,1	261,7	48,2	38,0	12,7
Słowacja	16,6	16,8	31,3	36,9	14,4	21,2
Belgia	65,4	29,8	21,5	35,7	15,0	15,7
Izrael	19,0	26,6	16,7	31,0	23,3	12,5
Nigeria	47,2	68,0	18,5	30,8	0,0	0,0
Czechy	39,4	39,8	35,3	27,7	9,8	9,5
Uzbekistan	73,6	145,8	27,2	24,3	7,7	17,4
Austria	33,2	16,1	20,3	21,7	8,2	19,7
Francja	43,5	18,5	17,4	17,1	12,4	3,9
Turcja	22,7	0,1	14,5	15,2	0,0	0,0
Tunezja	0,0	0,0	11,0	8,9	8,9	6,0

Źródło: opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

W 2025 r. największe ilości nawozów mineralnych Polska zaimportowała z Rosji (1,82 mln ton), Niemiec (909,8 tys. ton), Litwy (384,4 tys. ton), Holandii (221,9 tys. ton) i Kanady (213,0 tys. ton).

Z Rosji w 2025 r. importowane były głównie nawozy jednoskładnikowe azotowe – wolumen importu tych nawozów do Polski wyniósł 1,09 mln ton. Ponadto

zaimportowano z Rosji 375,9 tys. ton nawozów potasowych oraz 348,2 tys. ton nawozów wieloskładnikowych.

Z Niemiec importowano w 2025 r. głównie nawozy azotowe (473,4 tys. ton) i potasowe (411,9 tys. ton). Nawozów wieloskładnikowych z Niemiec zaimportowano stosunkowo niewiele – 22,9 tys. ton.

Import z Litwy w 2025 r. dotyczył głównie nawozów wieloskładnikowych (233,0 tys. ton). Ponadto zaimportowano 150,7 tys. ton nawozów azotowych. Natomiast z Holandii importowano przede wszystkim nawozy azotowe (117,9 tys. ton) oraz wieloskładnikowe (98,8 tys. ton). Z Kanady w 2025 r. importowano wyłącznie jednoskładnikowe nawozy potasowe (213,0 tys. ton).

W I półroczu br. sprowadzono do Polski 1,68 mln ton nawozów mineralnych. Najwięcej nawozów zaimportowano z Niemiec (459,0 tys. ton), Rosji (261,1 tys. ton), Litwy (236,0 tys. ton wobec), Kanady (118,0 tys. ton) i Holandii (115,6 tys. ton).

Z Niemiec zaimportowano 224,2 tys. ton nawozów potasowych, 220,9 tys. ton nawozów azotowych oraz 13,7 tys. ton nawozów wieloskładnikowych.

Import z Rosji dotyczył przede wszystkim nawozów potasowych. Z tego kierunku Polska w I półroczu br. zaimportowała ich 235,8 tys. ton. Ponadto z Rosji sprowadzono 23,7 tys. ton nawozów wieloskładnikowych oraz 1,6 tys. ton nawozów azotowych.

Z Litwy zaimportowano 153,9 tys. ton nawozów wieloskładnikowych oraz 81,6 tys. ton nawozów azotowych.

Import z Kanady dotyczył wyłącznie nawozów potasowych (118,0 tys. ton). Z Holandii zaimportowano natomiast 58,2 tys. ton nawozów azotowych oraz 52,1 tys. ton nawozów wieloskładnikowych.

Jednocześnie przesyłam w załączeniu (zał. nr 1) przesłane przez Krajową Administrację Skarbową (KAS) zestawienie danych w zakresie wielkości importu, obejmujące okres od 1 stycznia 2022 r. do 30 czerwca 2026 r. przygotowane ze zagregowanych zbiorów zatwierdzonych przez Główny Urząd Statystyczny (GUS).

Ad. 3 Ile partii (ilościowo i procentowo) sprowadzanych nawozów było badanych pod względem norm jakościowych? Jakie są efekty tych badań?

Zgodnie z art. 30 i 30a ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (1) Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN) sprawuje nadzór nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych i produktów nawozowych UE. Należy jednak podkreślić, że przepisy nie nakładają obowiązku przeprowadzenia kontroli granicznej nawozów importowanych na terytorium UE.

¹ Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2024 r. poz. 105 oraz z 2025 r. poz. 1795)

W ramach sprawowanego nadzoru wojewódzcy inspektorzy ochrony roślin i nasiennictwa prowadzą kontrole u podmiotów uczestniczących w obrocie produktami nawozowymi, w tym u producentów, importerów i dystrybutorów. Podczas kontroli sprawdzane jest między innymi spełnianie wymagań dotyczących wprowadzania produktów do obrotu oraz ich oznakowania, natomiast zgodność z wymaganiami jakościowymi oraz z dopuszczalnymi poziomami zanieczyszczeń ocenia się między innymi na podstawie wyników badań laboratoryjnych próbek pobranych z kontrolowanych partii produktów. Zakres i liczba produktów objętych badaniami laboratoryjnymi w danym roku są określane przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w harmonogramie pobierania próbek, przy czym dobór asortymentu dokonywany jest z uwzględnieniem analizy ryzyka, wyników wcześniejszych kontroli i badań, stwierdzanych nieprawidłowości oraz wpływających skarg i wniosków.

Sprawowanie nadzoru nad rynkiem produktów nawozowych obejmuje również współpracę PIORiN z organami KAS w zakresie produktów przywożonych z państw trzecich. Na wniosek organów celnych właściwi wojewódzcy inspektorzy ochrony roślin i nasiennictwa wydają opinie, czy produkty nawozowe przeznaczone do objęcia procedurą celną dopuszczenia do obrotu są zgodne z przepisami mającymi zastosowanie do produktów nawozowych. Wydanie opinii dla organów KAS nie wiąże się z pobraniem próbki danej partii produktu do badań laboratoryjnych.

PIORiN dysponuje danymi dotyczącymi liczby zrealizowanych kontroli, skontrolowanych partii produktów oraz pobranych do badań laboratoryjnych próbek i wyników tych badań, bez kategoryzacji według kraju pochodzenia produktu. Poniższe dane pochodzą z rocznych sprawozdań PIORiN.

Rok	Liczba partii nawozów poddanych kontroli	Liczba partii nawozów poddanych badaniom	Poziom nieprawidłowości [%]
2022	163	46	15,2
2023	5802	85	10,6
2024	7963	76	15,8
2025	9161	74	25,7

Należy zaznaczyć, że powyższe dane nie obejmują wszystkich rodzajów nawozów poddawanych badaniom laboratoryjnym przez PIORiN. W tabeli nie uwzględniono nawozów wprowadzanych do obrotu na podstawie pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz wapna nawozowego wprowadzanego do obrotu na podstawie przepisów ministra właściwego do spraw gospodarki.

W odniesieniu do produktów ujętych w powyższym zestawieniu stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niespełnienia wymagań jakościowych, w szczególności w zakresie deklarowanej zawartości składników pokarmowych i mikroskładników

pokarmowych oraz zawartości inhibitora w produktach nawozowych UE zawierających mocznik z inhibitorem. Przy czym należy zauważyć, że badania laboratoryjne nie są prowadzone w odniesieniu do każdej kontrolowanej partii, lecz obejmują asortyment produktów dobieranych na podstawie analizy ryzyka. Przedstawione wyniki odnoszą się zatem do produktów, w przypadku których oceniono wyższe prawdopodobieństwo wystąpienia nieprawidłowości.

Ad. 4. Jaką część importowanych do Polski nawozów stanowią produkty sprowadzane z Niemiec?

W 2025 r. udział Niemiec w wolumenie importu nawozów do Polski wyniósł 18,6%. Z kolei w I półroczu 2026 r. udział Niemiec wyniósł 27,3%.

Ad. 5. Czy Ministerstwo posiada informacje o rzeczywistym pochodzeniu surowców lub półproduktów (szczególnie proszę o konkretne dane dotyczące amoniaku) wykorzystywanych do produkcji nawozów importowanych z Niemiec?

MRiRW nie dysponuje informacjami o pochodzeniu surowców i półproduktów wykorzystywanych do produkcji nawozów w Niemczech, jednak z danych Eurostat wynika, że Niemcy zaimportowały w 2025 r. około 414 tys. ton amoniaku, a w 2024 r. 403 tys. ton. Dostawy amoniaku w 2025 r. do Niemiec pochodziły głównie z innych krajów UE, przede wszystkim z Holandii (224 tys. ton) oraz z Belgii (131 tys. ton). W 2024 r. amoniak Niemcy importowały głównie z Holandii (260 tys. ton), Francji (39,1 tys. ton), Belgii (34,1 tys. ton) i Czech (27,7 tys. ton). Z Polski Niemcy zaimportowały w 2024 r. 14,6 tys. ton amoniaku, a rok później – 8,7 tys. ton.

Z danych Eurostatu wynika ponadto, że w 2024 r. produkcja amoniaku w Niemczech wyniosła 2,03 mln ton w przeliczeniu na NH_3 (około 2,47 mln ton w masie produktu). Import stanowił zatem stosunkowo niewielkie uzupełnienie krajowej produkcji.

Ad. 6. Czy prowadzone są analizy dotyczące możliwości reeksportu lub przepakowywania nawozów pochodzenia rosyjskiego w Polsce lub przez państwa trzecie przed ich wprowadzeniem na rynek polski?

Mając na uwadze, że nawozy nie podlegają obowiązkowi granicznej kontroli przed wprowadzeniem na terytorium UE oraz są przedmiotem swobodnego przepływu towarów w UE, nie jest możliwe przeprowadzenie takiej analizy.

Ad. 7. Jakie jest roczne zapotrzebowanie Polski na nawozy z podziałem na główne grupy produktów?

Poziom zapotrzebowania (zużycia) na nawozy mineralne zmienia się od wielu lat. Przeciętnie (średnia z lat 2002-2023) zużywa się w Polsce w masie 1865 tys. ton składników nawozowych NPK, w tym: 1032 tys. ton N, 354 tys. ton P_2O_5 i 479 tys. ton K_2O . W tym samym okresie przeciętne dawki nawozów mineralnych to: 124 kg

NPK/ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej, w tym: 68,6 kg N, 23,5 kg P₂O₅ i 31,9 kg K₂O.

Zużycie nawozów mineralnych w tys. ton NPK w Polsce w latach 2002-2023

	Okres lat							Ogółem lata 2002-2023
	2002-4	2005-7	2008-10	2011-13	2014-16	2017-19	2020-23	
NPK	1569	1855	1940	1947	1874	2011	1861	1865
N	863	983	1088	1129	1048	1108	1013	1032
P ₂ O ₅	315	393	397	389	323	342	326	354
K ₂ O	392	480	454	429	502	561	522	479

Źródło: opracowanie Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa-PIB na podstawie danych GUS (23)

Zapotrzebowanie na nawozy mineralne jest względnie stałe, o czym świadczy wskaźnik tzw. nawozochłonności produkcji roślinnej, czyli zużycia nawozów mineralnych na jednostkę podstawowej produkcji roślinnej, jaką stanowi 100 kg ziarna zbóż, czyli tzw. jednostka zbożowa (j. zb.). Nawozochłonność jest w Polsce determinowana uwarunkowaniami przyrodniczymi i organizacyjno-ekonomicznymi, kształtowanymi m.in. przez strukturę obszarową, intensywność organizacji produkcji rolnej, intensywność gospodarowania, strukturę zasiewów, poziom plonowania głównych ziemiopłodów, obsadę zwierząt. Należy jednak zauważyć, że w porównaniu z innymi krajami „starej” UE-15 nawozochłonność może być relatywnie wyższa lub na podobnym poziomie przy niższej wydajności produkcji roślinnej, gdyż wynika to z gorszych warunków glebowych i klimatycznych. Nawozochłonność z nawozów mineralnych produkcji roślinnej w całym okresie 2002-2023 przeciętnie wyniosła 3,5 kg NPK/j.zb., w tym 1,9 kg N/j.zb., 0,7 kg P₂O₅/j.zb. i 0,9 kg K₂O/j.zb.

**Nawozochłonność z nawozów min. produkcji roślinnej w latach 2002-2023
(w kg NPK/j.zb. prod. roślin.)**

	Okres lat							Ogółem lata 2002-2023
	2002-2004	2005-2007	2008-2010	2011-2013	2014-2016	2017-2019	2020-2023	
NPK	3,6	4,0	3,8	3,8	3,5	3,7	2,9	3,5
N	2,1	2,1	2,1	2,2	1,9	1,9	1,6	1,9
P ₂ O ₅	0,7	0,8	0,8	0,8	0,6	0,8	0,5	0,7
K ₂ O	0,8	1,1	0,9	0,8	1,0	1,0	0,8	0,9

Źródło: opracowanie IUNG na podstawie danych GUS (23)

Ad. 8. Ile i jakie nawozy są produkowane w Polsce? Ile tych nawozów jest eksportowanych i jakie są kraje ich destynacji ?

Przez wiele lat, do 2021 r. roczna produkcja nawozów mineralnych w Polsce przekraczała 8 mln ton. W latach 2022-2023 w związku z wysokimi cenami gazu oraz spadkiem popytu na relatywnie drogie nawozy produkcja malała rok do roku. W

2024 r. produkcja wzrosła o 16,3% r/r do 6,83 mln ton, a w 2025 r. o kolejne 6,8% do 7,29 mln ton.

Trzonem krajowej produkcji nawozów pozostają nawozy azotowe, których produkcja w 2025 r. wyniosła 5,75 mln ton (przy wzroście o 6,1% r/r). Najsilniejszy, sięgający 11% wzrost produkcji zaobserwowano w kategorii nawozów wieloskładnikowych, które osiągnęły poziom 1,09 mln ton. Dopełnienie rynku stanowiło 451 tys. ton produktów fosforowych i potasowych, z czego przeważającą część – 334 tys. ton – stanowiły superfosfaty.

Krajowa produkcja nawozów mineralnych (tys. ton)

	2021	2022	2023	2024	2025
ogółem	8526,8	7110,9	5868,5	6827,4	7290,4
azotowe	6288,0	5286,6	4603,3	5425,3	5753,9
fosforowe	385,8	348,3	273,2	325,4	334,5
potasowe	125,5	84,3	54,5	98,5	116,5
wieloskładnikowe	1727,6	1391,7	937,5	978,3	1085,4

Źródło: opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Jeżeli chodzi o jednoskładnikowe nawozy azotowe produkowane są przede wszystkim: saletrzak (1,59 mln ton w 2025 r.), saletra amonowa (1,44 mln ton w 2025 r.) oraz mocznik (1,17 mln ton w 2024 r.). Poza tym istotne znaczenie w krajowej produkcji mają roztwory saletrzano-mocznikowe (737 tys. ton w 2024 r.) oraz siarczan amonu (472 tys. ton w 2025 r.).

W latach 2024-2025 krajowa produkcja nawozów mineralnych wynosiła odpowiednio 6,83 mln ton i 7,29 mln ton. W tym czasie wolumen polskiego eksportu wyniósł odpowiednio 2,68 mln ton i 3,13 mln ton. Można zatem przyjąć, że udział eksportu w produkcji w tych latach wyniósł 39,3% oraz 43,0%. Udział ten był zróżnicowany pomiędzy poszczególnymi grupami nawozów mineralnych. W przypadku nawozów azotowych wyniósł on w latach 2021-2025 29,8% i 31,4%, a w przypadku nawozów wieloskładnikowych – 52,1% oraz 60,4%.

Eksport nawozów mineralnych z Polski

	2022	2023	2024	2025	2025 M01-06	2026 M01-06
azotowe	1796,0	1588,9	2034,1	2286,9	1171,4	951,1
fosforowe	69,4	59,0	75,1	81,0	23,8	56,1
potasowe	48,4	68,8	62,1	111,7	73,1	49,6
wieloskładnikowe	556,1	442,4	509,8	655,1	392,6	325,4
ogółem	2469,9	2159,1	2681,1	3134,8	1660,9	1382,2

Źródło: opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

W załączeniu (zał. nr 2) przekazuję przesłane przez KAS zestawienie danych w zakresie wielkości eksportu, obejmujące okres od 1 stycznia 2022 r. do 30 czerwca 2026 r. przygotowane ze zagregowanych zbiorów zatwierdzonych przez GUS.

Ad. 9. Jakie jest zapotrzebowanie Ukrainy na nawozy z podziałem na główne grupy produktów?

Według danych State Statistics Service of Ukraine (Państwowej Służby Statystycznej Ukrainy) zużycie nawozów mineralnych w ukraińskim rolnictwie w 2021 r. wyniosło 2,88 mln ton w czystym składniku i biorąc pod uwagę okres od 2000 r. było ono rekordowe. W roku wybuchu pełnoskalowej wojny z Rosją zmalało ono do niespełna 2,1 mln ton, natomiast w latach 2023-2024 wyniosło odpowiednio 1,74 i 1,75 mln ton.

Ad. 10. Jaka ilość nawozów przekroczyła polsko-ukraińską granicę? Ile tych nawozów pochodziło od polskich producentów?

Zgodnie z danymi GUS w 2025 r. Polska wyeksportowała do Ukrainy 784,4 tys. ton nawozów mineralnych, w tym 443 tys. ton nawozów azotowych oraz niecałe 300 tys. ton nawozów wieloskładnikowych. W I półroczu br. eksport wyniósł z kolei 364 tys. ton, z czego 183 tys. ton to nawozy wieloskładnikowe, a 153 tys. ton – jednoskładnikowe nawozy azotowe.

Na podstawie dostępnych danych nie jest możliwe określenie, jaka część eksportowanych z Polski do Ukrainy (czy też do innych krajów) nawozów mineralnych pochodziła od polskich producentów.

Ad. 11. Jaka ilość nawozów przekroczyła polsko-ukraińską granicę (w obu kierunkach)? Jaka część towaru wjeżdżającego z Ukrainy została zadeklarowana jako tranzyt, a jaka trafiła na rynek polski, oraz ile z tych nawozów pochodziło pierwotnie od polskich producentów?

Ministerstwo nie dysponuje danymi, które wskazują na ilości nawozów importowanych z Ukrainy zadeklarowane jako „tranzyt”.

Z analizy danych handlowych GUS (raportowanie według kraju pochodzenia) wynika, że Polska importuje z Ukrainy stosunkowo niewielkie ilości nawozów mineralnych i są to głównie nawozy azotowe.

Ad. 12. W jakim stopniu zapotrzebowanie Ukrainy pokrywane jest przez ich produkcję krajową, a w jakim przez import? Proszę wskazać głównych dostawców.

W latach 2023-2024 zużycie nawozów mineralnych w rolnictwie Ukrainy wyniosło około 1,75 mln ton w przeliczeniu na czysty składnik i było o prawie 40% mniejsze w porównaniu z rekordowym w ostatnich kilkunastu latach poziomem z 2021 roku.

W dostępnych statystykach brak jest danych dotyczących wielkości produkcji nawozów mineralnych w Ukrainie. Z dostępnych informacji wynika jednak, że przed

pełnoskalową wojną z Rosją Ukraina produkowała około 5,2 mln ton nawozów azotowych (około 2,0-2,2 mln ton czystego składnika), co pozwalało na zaspokojenie potrzeb ukraińskiego rolnictwa w zakresie nawozów azotowych około 70%(2).

Ad. 13. Jakie ilości nawozów wyprodukowanych w Polsce zostały wyeksportowane na Ukrainę?

Zgodnie z danymi GUS w 2025 r. Polska wyeksportowała do Ukrainy 784,4 tys. ton nawozów mineralnych, w tym 443 tys. ton nawozów azotowych oraz niecałe 300 tys. ton nawozów wieloskładnikowych. W I półroczu br. eksport wyniósł z kolei 364 tys. ton, z czego 183 tys. ton to nawozy wieloskładnikowe, a 153 tys. ton – jednoskładnikowe nawozy azotowe.

Eksport nawozów mineralnych z Polski do Ukrainy

	2022	2023	2024	2025	2025 M01-06	2026 M01-06
azotowe	115,5	382,7	396,4	443,1	213,3	152,7
fosforowe	27,0	22,9	15,8	29,1	7,4	14,1
potasowe	22,8	29,1	11,0	12,7	3,0	14,8
wieloskładnikowe	201,8	294,7	257,4	299,5	166,6	182,5
ogółem	367,0	729,5	680,5	784,4	390,4	364,1

Źródło: opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Ad. 14. Jakie były średnie ceny sprzedaży nawozów eksportowanych z Polski na Ukrainę w porównaniu ze średnimi cenami sprzedaży tych samych produktów na rynku krajowym?

Ad. 15 Jaka jest wartość polskiego eksportu nawozów na Ukrainę z podziałem na rodzaje?

Ministerstwo nie posiada danych o cenach nawozów eksportowanych z Polski na Ukrainę.

Jednocześnie informuję, że w zestawieniu danych przekazanych przez KAS w zakresie wielkości eksportu (zał. nr 2) uwzględniono wartość statystyczną poszczególnych kategorii towarów.

Ad. 16. Czy Ministerstwo analizowało wpływ eksportu nawozów z Polski na Ukrainę na ceny oraz dostępność nawozów dla polskich rolników? Jeżeli tak, proszę o przedstawienie wyników tych analiz.

Ad. 19. Jakie działania zamierza podjąć Ministerstwo w celu zapewnienia polskim rolnikom stabilnych nawozów przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa krajowego rynku?

Ministerstwo monitoruje na bieżąco sytuację dotyczącą dostępności nawozów mineralnych na rynku, ich cen i ich wpływu na kształtowanie się opłacalności produkcji

² https://www.researchgate.net/publication/394810817_RUSSIA-UKRAINE_WAR_A_QUANTITATIVE_ANALYSIS_OF_GLOBAL_FERTILIZER_SUPPLY_CHAINS_INVESTMENT_OPPORTUNITIES

rolniczej. W tym celu korzystamy z regularnych opracowań IERiGŻ-PIB oraz analiz rynku nawozów mineralnych wykonywanych przez Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego i zbiorczej informacji opracowanej przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Dane te są udostępniane na stronie internetowej CDR: <https://www.cdr.gov.pl/ekonomika-iorganizacja/rynek-nawozow-mineralnych>.

Ad. 17. Jak zmieniły się kierunki eksportu nawozów z Federacji Rosyjskiej po 2022 r.? Do których państw i regionów świata trafia obecnie największa część rosyjskiej produkcji?

Dane International Trade Centre (ITC) wskazują, że od 2016 r. Rosja niezmiennie pozostaje globalnym liderem w eksporcie nawozów w ujęciu wartościowym. W 2021 r. – ostatnim przed wybuchem pełnoskalowej wojny na Ukrainie – wartość rosyjskiego eksportu tych produktów sięgnęła 15,3 mld USD, co przekładało się na 14,8% udziału w rynku globalnym. W kolejnych latach udział Rosji ulegał dalszemu umocnieniu. Według tzw. danych lustrzanych (ang. mirror data, ponieważ oficjalne statystyki handlowe Rosji nie są od 2022 r. publikowane), w 2025 r. wartość wyeksportowanych z Rosji nawozów mineralnych wyniosła 18,1 mld USD, a jej udział w światowym rynku wzrósł do 17,7%.

Dla porównania: drugi w zestawieniu eksport z Chin osiągnął w 2025 r. wartość 13,5 mld USD. Dalsze miejsca zajęły Maroko (7,7 mld USD), Kanada (7,3 mld USD), Arabia Saudyjska (6,9 mld USD) oraz USA (5,0 mld USD).

Przez lata kluczowymi odbiorcami produktów z Rosji pozostawały Brazylia, Indie, USA, Chiny, Polska, Indonezja oraz Meksyk. W ramach Unii Europejskiej największym importerem była Polska, przed Francją i Niemcami. Wyjątkiem były lata 2022 (gdy wyższy import odnotowały Francja, Belgia, Niemcy i Rumunia) oraz 2023 (gdy Polskę wyprzedziły Francja i Niemcy).

Ostatnia dekada przyniosła wyraźne zmiany kierunków handlowych. Udział Brazylii w wartości rosyjskiego eksportu wzrósł z 12,9% w 2015 r. do 22,1% w 2025 r. (z historycznym szczytem 26,7% w 2022 r.). Najbardziej spektakularną ekspansję odnotowano jednak w Indiach – udział tego rynku zwiększył się z 6,9% w 2015 r. do 16,8% w 2025 r., czyniąc je drugim najważniejszym partnerem handlowym Rosji w obszarze nawozów mineralnych. Jeszcze w 2021 r. do Indii trafiało zaledwie 3,6% wartości rosyjskich nawozów, podczas gdy rok później było to już 13,0%.

Udział USA zmniejszył się z 11,2% w 2015 r. do 9,9% w 2025 r., a Chin – z 9,1% do 9,0% (przy czym w roku wybuchu wojny zmalał do około 5%). Z kolei udział Polski, po spadku w 2022 r. (poniżej 1,1%), powrócił do niewielkiego trendu wzrostowego – z 2,8% w 2015 r. do 3,9% w 2025 r. W tym samym czasie łączny udział całej Unii Europejskiej zmniejszył się niemal o połowę: z 19,6% do 10,7%. W efekcie w 2025 r. blisko połowa rosyjskiego eksportu nawozów trafiła do zaledwie trzech państw (Brazylii, Indii i Chin, które podobnie jak Rosja współtworzą BRICS), podczas gdy w 2015 r. ich łączny udział nie przekraczał 30%.

Ad. 18. Czy Ministerstwo posiada analizy wskazujące, czy import nawozów do Polski odbywa się na zasadach uczciwej konkurencji?

Informuję, że centralnym organem administracji rządowej odpowiedzialnym za kształtowanie oraz realizację polityki ochrony konkurencji i konsumentów w Polsce jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Małgorzata Gromadzka

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Zestawienie danych w zakresie wielkości importu.
2. Zestawienie danych w zakresie wielkości eksportu.

Do wiadomości: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów